

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-30 ta' Novembru, 2007

Citazzjoni Numru. 127/2006

Kawża Nru: 45

Rikors Ġuramentat Nru: 127/06 JA.

A

-vs-

B et noe

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat fis-7 ta' April, 2006 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. Illi l-kontendenti kienu ngħaqdu fiż-żwieġ nhar id-9 ta' Jannar tas-sena 2004 fir-Registru Pubbliku, Valletta (Dok. A);

2. Illi minn dan iż-żwieġ il-kontendenti ma kellhomx tfal;

3. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, u fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika serja li għamlitha impossibbli għall-partijiet li jaqdu l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ u dan ai termini ta' l-Artikolu 19 (1d) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

4. Illi l-kunsens tal-partijiet kien vizzjat minħabba l-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa u tad-dritt għall-att taż-żwieġ u dan ai termini ta' l-Artikolu 19 (1f) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

5. Illi minħabba dawn ir-raġunijiet kif ukoll raġunijiet oħra kontemplati fl-Att XXXVII ta' l-1975 li jirregola ż-żwiġijiet, iż-żwieġ bejn il-kontendenti kien null u bla effett fil-liġi;

Għaldaqstant l-attriċi titlob bir-rispett illi dina l-Onorabbli Qorti għandha għar-raġunijiet premissi:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fid-9 ta' Jannar, 2004 huwa null u bla effett fil-liġi ai termini ta' l-Artikoli 19 (1d) u 19 (1f) tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta;

2. Tordna li din in-nullita' tiġi registrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv fuq indikat.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li minn issa qed jiġi ngunt personalment biex jidher għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-risposta ġuramentata ppreżentata fit-2 ta' Marzu, 2007 li permezz tagħha l-Kuraturi Deputati B esponew bir-rispett:

1. Illi l-fatti tal-kawża ma humhiex magħrufa u li f'dan l-istadju ma kienx possibbli li tittiehed l-informazzjoni meħtieġa sabiex it-talba ta' l-attur tiġi kontestata. Illi għalhekk l-istess kuraturi deputati qegħdin jirriservaw id-dritt tagħhom li jressqu risposta ulterjuri hekk u meta huma jkun edotti mill-fatti ta' dan il-każ.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavits ta' l-attriċi u ta' omissis.

Rat il-verbal tas-seduta tat-2 ta' Novembru, 2007 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-2004 a bażi ta' l-Artiklu 19 (1) (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Ligijiet ta' Malta. Il-konvenuti ma kinux f'pożizzjoni li jressqu provi billi ma hemmx indikazzjoni fejn jinsab il-konvenut.

Naturalment pero' kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin; *"F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-ligji u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabilita' ta' xi kollizzjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor.*

Pagna 3 minn 6

Qrati tal-Gustizzja

Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta cara u mingħajr dubbju.” (Anna Tonna vs Alexander Tonna deciża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

Is-sub-inċiżi ta' l-Artiklu 19 (1) citati mill-attriċi jirrigwardjaw;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – il-kunsens ta' xi parti ikun inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Mill-provi mressqa *prima face* jidher li ż-żwieġ bejn il-partijiet kien wieħed ta' konvenjenza u intiż biex il-konvenut ikollu ċans li jgħib ċittadinanza Maltija. Il-partijiet iżżewġu biss tliet xhur wara li ltaqgħu u meta l-attriċi kellha dsatax-il sena. Il-konvenut huwa C u mill-ewwel insista ma' l-attriċi biex imorru jirranġaw dwar il-Visa u wara biss disa' xhur abbanduna d-dar konjugali għal kollox.

Naturalment dwar x'għara wara ż-żwieġ, dan hu immaterjali għall-kawża ħlief biex jitfa' dawl fuq l-istat ta' fatt ta' qabel iż-żwieġ, iżda fil-fehma tal-Qorti hemm indizji seri li jindikaw li ż-żwieġ kien null. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

“Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijiet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieġ huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ.

Rigward id-disposizzjoni kontenta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi provat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument ta' l-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskudiet iż-żwieġ innifsu jew eskudiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taz-żwieġ u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-disposizzjoni tirravizza sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasizzat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibiltà bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċità li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti fil-waqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċità intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali."

Minn eżami ta' l-affidavit ta' l-attriċi jidher ċar li l-kunsens kien vizzjat. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kuncett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċità ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taz-żwieġ." F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru,

Kopja Informali ta' Sentenza

1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; *“Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċità psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomaliġa psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.”*

Kif ġia' ingħad fil-każ odjern il-Qorti tħoss li hemm indizji suffiċjenti li jwassluha biex tgħid li fil-każ in eżami ż-żwieġ lanqas biss messu ġie ċelebrat.

Għal dawn il-mottivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ imsemmi kuntrattat fid-9 ta' Jannar, 2004. L-ispejjeż ikunu bla taxxa.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----